

Małgorzata Zuzanna Nowak

Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej *Gaude Mater*

Sprawozdanie z 22. Festiwalu Muzyki Sakralnej *Gaude Mater*

6 maja 2012 r. zakończył się w Częstochowie 22. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej *Gaude Mater*. Koncert finałowy dedykowany był pamięci Krzysztofa Pośpiecha – pomysłodawcy i pierwszego dyrektora festiwalu, wybitnego muzyka, pedagoga, wychowawcy wielu pokoleń młodzieży, animatora kultury w Częstochowie i ziemi częstochowskiej, wielkiego społecznika.

Pan Krzysztof Pośpiech był człowiekiem ogromnej pasji i wielkiej pracowitości – mówiła w poprzedzającej prelekcji Beata Młynarczyk. – Na wspiane muzyczne pomysły wpadał, zdawałoby się, od niechcenia, a potem z wielką konsekwencją i determinacją je realizował. To on wykreował Festiwal *Gaude Mater*, on stworzył jesienne Święto Muzyki, Konkurs Wokalny imienia Reszków i wiele innych, drobnych i większych muzycznych przedsięwzięć. Z całą pewnością zasłużył na miano wielkiego kreatora życia muzycznego Częstochowy. Wciąż nas czymś nowym zaskakiwał. Wreszcie jesienią zeszłego roku zaskoczył nas swoim nagłym odejściem. Nie miał jeszcze 70-ciu lat. Zostawił nas pogrążonych w smutku, zaskoczonych, z cisnącymi się na usta pytaniami: jak to możliwe? dlaczego?

Podczas koncertu zabrzmiało *Requiem* Mozarta w wersji liturgicznej. W wykonaniu udział wzięli: Iwona Hossa – sopran, Joanna Grocholska – alt, Tomasz Krzysica – tenor, Wojciech Gierlach – bas, Polski Chór Kameralny *Schola Cantorum Gedanensis*, Schola Gregoriańska Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina i Orkiestra Kameralna Filharmonii Narodowej. Koncert poprowadził Jan Łukaszewski.

Festiwal zainaugurowano 1 maja uroczystym koncertem w Bazylice Jasno-górskiej. Przy tej okazji świętowano 80. urodziny Wojciecha Kilara oraz 20-lecie Polskiej Federacji *Pueri Cantores*, która w Częstochowie obchodziła swój jubileusz. Podczas koncertu zabrzmiały trzy kompozycje Kilara: *Bogurodzica*, *Angelus* i *Exodus*, z udziałem chórów z Federacji i Orkiestry Symfonicznej Filharmonii

Częstochowskiej pod dyrekcją Adama Klocka. Poprzedzająca koncert wystawa fotografii Zdzisława Sowińskiego pt. *Wojciech Kilar* została pokazana w Pawilonie Wystawowym Muzeum Częstochowskiego. Powstała z zafascynowania osobowością Wojciecha Kilara. Autor w swoich pracach podjął próbę ukazania artysty w miejscach jemu bliskich, w tym na Jasnej Górze.

Cóż mogę powiedzieć – mówił wzruszony Wojciech Kilar. – Dziękować, dziękować Bogu za tych wszystkich ludzi, których postawił na mojej drodze i pozwolił tworzyć, unikając pychy. Dziękuję Bogu, że pozwolił mi kochać moją żonę, bliskich i tych, którzy chcą słuchać mojej muzyki. Miłość jest najważniejsza i bez niej nic nie powstaje.

W tegorocznym programie festiwalu znalazło się ponad 20 imprez – koncertów, wystaw, spektakli, wykładów, warsztatów, z udziałem 850 wykonawców z 11 krajów: Austrii, Bułgarii, Egiptu, Hiszpanii, Mołdawii, Niemiec, Norwegii, Rumunii, Ukrainy, Wielkiej Brytanii i Polski. Gwiazdą festiwalu, zaproszoną z myślą o szerokiej publiczności, był zespół Gregorian, jednak najważniejsze wydarzenia muzyczne to koncert obchodzącej w tym roku 30-lecie Akademie für Alte Musik Berlin, Głównego Kantora Synagogi w Wiedniu Shmuela Barzilaja i wreszcie – *Cosmic Voices*, jednego z najbardziej znanych bułgarskich chórów, który swym niezwykłym brzmieniem od lat czaruje słuchaczy na całym świecie.

Festiwalowi towarzyszył trzydniowy projekt edukacyjny skierowany do młodych odbiorców – *Etno*c* – w ramach którego w dniach 28–30 kwietnia zaprezentowane zostały kultury: egipska, lapońska i katalońska.

22. Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej *Gaude Mater* odbył się pod honorowym patronatem Bogdana Zdrojewskiego – Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, abpa Józefa Michalika – Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski, abpa Wacława Depy – Metropolity Częstochowskiego oraz Krzysztofa Matyjaszczyka – prezydenta Częstochowy.

Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej *Gaude Mater* to obecnie największa w Polsce impreza promująca muzykę różnych religii i kultur. Na przestrzeni lat ośrodek stworzył festiwalowy projekt o międzynarodowej renomie, wypracowując jego wyjątkową formułę – prezentacji muzyki trzech największych religii monoteistycznych: chrześcijaństwa, judaizmu i islamu, a tym samym tworząc w Częstochowie miejsce dialogu kultur i płaszczyznę porozumienia między narodami. Od początku festiwal *Gaude Mater* postawił również na promocję polskiej muzyki – zarówno współczesnej, jak i dawnej. Dorobkiem festiwalu jest ponad 200 prawykonań utworów polskich twórców, utrwalonych przez TVP i Polskie Radio – patronów medialnych festiwalu – oraz wydanych na festiwalowych

płytach-kronikach. W ciągu tych lat w Częstochowie miały swoje premiery utwory Henryka Mikołaja Góreckiego, Andrzeja Koszewskiego, Edwarda Bogusławskiego, Romualda Twardowskiego, Juliusza Łuciuka, Józefa Świdra, Mariana Borkowskiego, Pawła Łukaszewskiego, Pawła Szymańskiego, Stanisława Krupowicza, Mariana Sawy, Macieja Małeckiego, Stanisława Moryty, Andrzeja Nikodemowicza, Krzesimira Dębskiego, Marka Jasińskiego i wielu innych. Instytucja wielokrotnie otrzymywała nagrody i wyróżnienia za promocję polskich kompozytorów i polskiej muzyki sakralnej na arenie międzynarodowej (Nagroda im. Brata Alberta, nominacja do Nagrody TOTUS).

Od 2007 r. festiwal *Gaude Mater* jest członkiem Światowego Stowarzyszenia Festiwalu Muzyki Sakralnej z siedzibą w Dijon (Francja).

Organizatorem Festiwalu w 2012 r. był częstochowski Ośrodek Promocji Kultury *Gaude Mater*.